

ZAKON

O IZMENI ZAKONA O ROKOVIMA IZMIRENJA NOVČANIH OBAVEZA U KOMERCIJALnim TRANSAKCIJAMA

Član 1.

U Zakonu o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, br. 119/12, 68/15, 113/17 i 91/19), u članu 2. tačka 11) reči: „od 1. jula 2021. godine” zamenjuju se rečima: „od 1. januara 2022. godine”.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

PREDLOGA ZAKONA O IZMENI ZAKONA O ROKOVIMA IZMIRENJA NOVČANIH OBAVEZA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, kojim je, između ostalog, propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, monetarni, bankarski i devizni sistem, finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Problemi koje Zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se zakonom postižu

Važećim Zakon o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, broj 119/12, 68/15, 113/17 i 91/19 – u daljem tekstu: Zakon), i to u članu 2. tačka 11), propisano je da se u centralnom registru faktura koji uspostavlja i vodi Ministarstvo finansijskih poslova - Uprava za rezervu, evidentiraju elektronske fakture izdate od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova, a obavezno od 1. jula 2021. godine, na osnovu podataka dobijenih iz sistema elektronskih faktura.

Predlogom zakona o elektronskom fakturisanju, koji se takođe nalazi u proceduri za donošenje, i to u članu 24. stav 2. propisana je obaveza subjekta javnog sektora da primi i čuva elektronsku fakturu izdatu u skladu sa ovim zakonom, kao i obaveza izdavanja elektronske fakture drugom subjektu javnog sektora, počev od 1. januara 2022. godine.

Imajući u vidu različit datum početka obaveze evidentiranja napred navedenih elektronskih faktura, u važećem Zakonu o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama, odnosno datum početka obaveze njihovog prijema, čuvanja i izdavanja u Predlogu zakona o elektronskom fakturisanju, potrebno je, u cilju usaglašavanja sa Predlogom zakona o elektronskom fakturisanju, izvršiti izmenu Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama, na način predložen u tekstu Predloga zakona.

Razmatranje mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja zakona

Određivanje novog datuma, i to 1. januara 2022. godine, odnosno usaglašavanje sa Predlogom zakona o elektronskom fakturisanju, koji se takođe nalazi u proceduri, umesto dosadašnjeg 1. jula 2021. godine, počev od kojeg nastaje obaveza evidentiranja, u centralnom registru faktura, elektronskih faktura izdatih od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, na osnovu podataka dobijenih iz sistema elektronskih faktura, jedino je moguće učiniti u formi izmene Zakona, zbog čega je donošenje Zakona o izmeni Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama, način za postizanje navedenih rešenja i pomenutih ciljeva.

III. OBJAŠNjENjE POJEDINAČNIH REŠENjA U ZAKONU

Članom 1. Predloga zakona određuje se novi datum, i to 1. januar 2022. godine, umesto dosadašnjeg 1. jula 2021. godine, počev od kojeg nastaje obaveza evidentiranja, u centralnom registru faktura, elektronskih faktura izdatih od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, na osnovu podataka dobijenih iz sistema elektronskih faktura.

Članom 2. uređeno je stupanje na snagu Zakona o izmeni Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije za 2021. godinu.

V. PREGLED ODREDABA VAŽEĆEG AKTA KOJE SE MENjAJU, ODNOSNO DOPUNjUJU

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) komercijalne transakcije su ugovorene transakcije između subjekata javnog sektora i privrednih subjekata, između privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, koje se odnose na isporuku dobara, odnosno pružanje usluga uz naknadu, u koje se ubrajaju i građevinski i investicioni radovi, kao i komunalne usluge;

2) javni sektor je deo nacionalne ekonomije koji obuhvata opšti nivo države, u smislu zakona kojim se uređuje budžetski sistem, kao i javna preduzeća;

3) privredni subjekt je privredno društvo i preduzetnik osnovan u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, kao i zadruga i registrovano poljoprivredno gazdinstvo i ostala pravna lica osnovana u skladu sa posebnim zakonom;

4) novčana obaveza je iznos ugovorene naknade za isporuku dobara, odnosno pružanje usluga naveden u ugovoru, fakturi ili drugom odgovarajućem zahtevu za isplatu, odnosno u elektronskoj fakturi ili drugom odgovarajućem zahtevu za isplatu u elektronskom obliku, uključujući direktnе troškove nabavke;

5) faktura, u smislu ovog zakona, je dokument kojim se obračunava naknada za isporuku dobara, odnosno pružanje usluga u komercijalnim transakcijama;

6) privremena ili okončana situacija je dokument kojim se obračunava naknada za izvršene građevinske i investicione radove i u smislu ovog zakona predstavlja odgovarajući zahtev za isplatu;

6a) elektronska faktura, u smislu ovog zakona, je faktura, privremena i okončana situacija, ili drugi odgovarajući zahtev za isplatu, sastavljena kao elektronski zapis, koja treba da sadrži potpis ili drugu identifikacionu oznaku odgovornog lica, odnosno lica ovlašćenog za izdavanje te fakture, odnosno elektronski potpis u skladu sa zakonom;

7) neizmirena novčana obaveza u roku je novčana obaveza javnog sektora, odnosno privrednog subjekta koja nije isplaćena poveriocu u ugovorenom ili zakonom predviđenom roku ukoliko ugovorom rok nije predviđen, odnosno ukoliko ugovor nije u pisanoj formi;

8) kamata za neizmirenu novčanu obavezu u roku podrazumeva kamatu na novčanu obavezu koja nije isplaćena u ugovorenom ili zakonom predviđenom roku u visini utvrđenoj zakonom kojim se uređuje zatezna kamata;

9) Centralni registar faktura je sistem (baza podataka) koji uspostavlja i vodi Ministarstvo finansija - Uprava za trezor, u kojem se registruju fakture i drugi zahtevi za isplatu, izdati od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici;

10) sistem elektronskih faktura je sistem (baza podataka) koji uspostavlja i vodi Ministarstvo finansija, u kojem se registruju elektronske fakture i preko kojeg se od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, dostavljaju dužnicima elektronske fakture;

11) u centralnom registru faktura koji uspostavlja i vodi Ministarstvo finansija - Uprava za trezor, evidentiraju se elektronske fakture izdate od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova, a obavezno ~~od 1. jula 2021. godine~~ OD 1. JANUARA 2022. GODINE, na osnovu podataka dobijenih iz sistema elektronskih faktura.

VI. ANALIZA EFEKATA PREDLOGA ZAKONA O IZMENI ZAKONA O IZMIRENJU NOVČANIH OBAVEZA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA

Važećim Zakonom o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, broj 119/12, 68/15, 113/17 i 91/19 - u daljem tekstu: Zakon), i to u članu 2. tačka 11), propisano je da se u centralnom registru faktura koji uspostavlja i vodi Ministarstvo finansija - Uprava za trezor, evidentiraju elektronske fakture izdate od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova, a obavezno od 1. jula 2021. godine, na osnovu podataka dobijenih iz sistema elektronskih faktura.

Predlogom zakona o elektronskom fakturisanju, koji se takođe nalazi u proceduri za donošenje, i to u članu 24. stav 2. propisana je obaveza subjekta javnog sektora da primi i čuva elektronsku fakturu izdatu u skladu sa ovim zakonom, kao i obaveza izdavanja elektronske fakture drugom subjektu javnog sektora, počev od 1. januara 2022. godine.

Imajući u vidu različit datum početka obaveze evidentiranja napred navedenih elektronskih faktura u Zakonu kao i datum početka obaveze njihovog prijema, čuvanja i izdavanja u Predlogu zakona o elektronskom fakturisanju, potrebno je u cilju usaglašavanja sa Predlogom zakona o elektronskom fakturisanju, izvršiti izmene Zakona na način predložen u tekstu Predloga zakona.

Imajući u vidu da se Predlogom zakona određuje novi datum, i to 1. januar 2022. godine, umesto dosadašnjeg 1. jula 2021. godine počev od kojeg nastaje obaveza evidentiranja, u centralnom registru faktura, elektronskih faktura izdatih od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, na osnovu podataka dobijenih iz sistema elektronskih faktura, navedena izmena neće bitnije uticati na navedeni subjekti.

Primena ovog zakona neće stvoriti dodatne troškove građanima i privredi niti se njime podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu, niti je potrebno sprovoditi posebne mere u toku primene zakona.

U toku izrade Predloga zakona o izmeni Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama nisu vršene konsultacije sa zainteresovanim stranama i ciljnim grupama, imajući u vidu sledeće:

Predmet uređenja ne predstavlja materiju koja se uređuje sistemskim zakonom, a takođe predloženom izmenom Zakona bitno se ne menjaju rešenja iz postojećeg zakona, već se vrši usklađivanje sa navedenim Predlogom zakona o elektronskom fakturisanju.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA
SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

**1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa – VLADA
Obradivač - MINISTARSTVO FINANSIJA**

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O IZMENI ZAKONA O ROKOVIMA IZMIRENJA NOVČANIH
OBAVEZA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08 - u daljem tekstu: Sporazum):

NE USKLAĐUJE SE

- a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

NE USKLAĐUJE SE

- a) Navođenje odredaba primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

NE POSTOJE PROPISI SA KOJIMA JE POTREBNO OBEZBEDITI USKLAĐENOST.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

GORE NAVEDENI IZVORI PRAVA NISU ZVANIČNO PREVEDENI NA SRPSKI JEZIK.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?
NE.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti
PREDLOG ZAKONA NIJE BIO PREDMET KONSULTACIJA SA EVROPSKOM
KOMISIJOM.